

HEDEN
TER BEOORDELING
Aan
de minister

1 gez. 4/5

Directie Begrotingszaken

Inlichtingen

10.2.e
10.2.e
www.minfin.nl

Direct contact

10.2.e

notitie

Steunverzoek SGR

Datum
28 april 2020

Notitienummer
2020-0000083050

Auteur
10.2.e

Van
Kopie aan

Aanleiding

De SGR (Stichting Garantiefonds Reisgelden) compenseert consumenten voor een geboekte pakketreis in het geval dat een reisorganisatie in financiële moeilijkheden komt. De SGR dekt vanwege de coronacrisis tot 1 juni ook reisevouchers. Om dit hierna te kunnen blijven doen heeft de SGR (via EZK) verzocht om steun. Een eerste overleg tussen FIN, EZK, VNO-NCW en SGR over dit verzoek heeft inmiddels plaatsgevonden.

Graag vernemen we uw voorkeur voor we het overleg met SGR en EZK hervatten.

Advies

- We adviseren u niet in te stemmen met het voorstel van de SGR.
- Als u de SGR tegemoet wil komen, dan adviseren wij u dit te doen in de vorm van een lening in plaats van een subsidie.

Euro

Kern

- Het potentieel aan schade (vouchers en geboekte reizen voor 2020) wordt geschat op 335 miljoen euro.
- SGR stelt het volgende voor: eerste 50 miljoen aan schade dekken uit reserves, de volgende 50 miljoen uit een lening van de staat, en verdere schade uit een subsidie van de staat.
- Indien SGR geen steun krijgt, wordt de garantie op vouchers niet verlengd na 1 juni. Consequentie is de kans dat reisorganisaties in liquiditeitsproblemen komen als consumenten hun geld terugvragen. Bij grootschalige faillissementen heeft SGR mogelijk onvoldoende middelen om consumenten schadeloos te stellen.

10.2.b

- Indien het wenselijk is om SGR te steunen, vinden wij de toezegging van een subsidie van honderden miljoenen euro's onwenselijk. Er bestaat immers een kans dat ondanks de vouchers reisorganisaties bij voortdurende beperkingen toch omvallen, waarvoor de overheid dan aan de lat staat. Dit komt dan in feite neer op een bail-out van vakantiegangers, zonder dat de sector gered wordt. Hier gaat mogelijk ook een ongewenste precedentwerking van uit naar andere situaties waar consumenten verlies leiden (bijv. verzekeraars).
- Als wordt besloten om de SGR te steunen, dan heeft het onze voorkeur om te bezien of de garantie ook verlengd kan worden met enkel de toezegging van

een lening. Het SGR zal vervolgens besluiten of dit voldoende comfort biedt, en of er voldoende terugbetaalcapaciteit is (bijvoorbeeld uit een heffing op pakketreizen) om dit realistisch te maken.

- Ambtelijk EZK legt de casus voor aan minister Wiebes en stas Keijzer, met een positief advies, om een oplossing te zoeken waarbij in eerste instantie wordt uitgegaan van een lening.

Toelichting

Achtergrond

- SGR heeft een eigen vermogen van ca. 80 miljoen euro. Onder normale omstandigheden zijn de bankgaranties van reisorganisaties voldoende om eventuele verliezen te dekken bij een faillissement, en wordt het eigen vermogen van SGR niet aangesproken. Daarom vraagt SGR sinds 1999 geen verplichte bijdrage meer per boeking.
- Op 16 maart heeft SGR vanwege de coronacrisis besloten ook reisevouchers (voor reizen tot 1 juni) onder haar garantie te laten vallen. Door vouchers aan te bieden worden liquiditeitsproblemen bij reisorganisaties beperkt.
- Consumenten zijn niet verplicht om de vouchers te accepteren en mogen hun geld terugvragen. Dit kan echter onaantrekkelijk zijn: als de reisorganisatie failliet gaat voordat het geld is uitbetaald, garandeert SGR dit niet.
- Door het grote aantal annuleringen en de financiële gevolgen hiervan voor reisorganisaties is de verwachting dat bij een faillissement de afgegeven bankgaranties niet voldoende zijn om de verliezen te dekken. SGR zal dan dus interen op haar vermogen.
- Het totaal aan vouchers en nog niet geannuleerde reizen voor 2020 bedraagt ca. 900 miljoen euro. Na aftrek van bankgaranties is het risico voor SGR 690 miljoen euro. Op ongeveer de helft hiervan geldt dat de deelnemers een laag financieel risico hebben. Het resterende risico bedraagt 335 miljoen euro.
- SGR stelt vanuit goed bestuur en eventuele aansprakelijkheid de garantie niet te kunnen verlengen na 1 juni. Indien de garantie niet verlengd wordt, bestaat het risico dat meer reizigers hun geld zullen terugvragen bij annulering. Hierdoor kunnen reisorganisaties in liquiditeitsproblemen komen en failliet gaan. In dat geval lopen reizigers ook het risico hun geld niet terug te krijgen vanwege onvoldoende middelen bij SGR. SGR staat ook garant voor de reeds betaalde reizen die nog niet geannuleerd zijn.

Verzoek SGR

- SGR heeft op 31 maart een brief gestuurd aan SEZK Keijzer met het verzoek om steun om de garantie te kunnen verlengen. Hierna is dit uitgewerkt tot een concreet voorstel:
 - SGR dekt de eerste 50 miljoen aan schade uit de reserves (die dalen dan tot 30 miljoen, door SGR gezien als ondergrens).
 - Voor de volgende 50 miljoen euro zou de staat een lening aan SGR verschaffen.
 - Bij verder oplopende verliezen vraagt de SGR om een subsidie, die zou kunnen oplopen tot 10,2 miljoen euro (of groter in het onwaarschijnlijke geval dat deelnemers met een laag financieel risico ook failliet gaan).
- Onderstaande cijfers van de SGR geven de inschatting weer van het potentiële risico van al haar deelnemers, en de schade bij een gegeven percentage aan faillissementen:

In miljoenen euro	Potentieel aan vouchers 2020	Dekking door bankgaranties	Netto exposure
Alle reisorganisaties	900	10.2.g	
-/- deelnemers met laag financieel risico	-466	10.2.g	
Resterend risico			10.2.g
Verdeling schade	% faillissementen alle organisaties	% faillissementen organisaties excl.	Schade

		laag risico	
SGR vangt schade op	7%	15%	10.2.g
Lening door staat	7-15%	15-30%	
Compensatie door staat	>15%	>30%	

- Indien het wenselijk is SGR te steunen heeft het onze voorkeur te onderzoeken in hoeverre dit op een doelmatiger manier mogelijk is. Hierbij kan gedacht worden aan een aanvullende lening in plaats van de gevraagde subsidie. Deze aanvullende lening zou eventueel zachtere voorwaarden kunnen kennen, terwijl de eerste lening van 50 miljoen tegen marktconforme voorwaarden zou worden uitgegeven.
- SGR vindt een meer dan 50 miljoen lenen echter onverantwoord, omdat het eigen vermogen dan tot onder de -20 miljoen zou dalen.
- Ook is de vraag of de terugbetaalcapaciteit voldoende is om een grotere lening aan te gaan. SGR stelt voor dat de lening wordt terugbetaald door in de toekomst weer een heffing per boeking te introduceren. Een consumentenheffing van tientallen euro's per boeking is echter niet realistisch. Het lijkt ons wenselijk te onderzoeken of het naast een consumentenheffing mogelijk is de branche zelf in grotere mate mee te laten delen in de kosten (voorstel EZK).
- Indien een oplossing met enkel leningen niet mogelijk blijkt, lijkt het ons niet wenselijk om het risico van een subsidie aan te gaan: enerzijds kan het bieden van deze zekerheid aan SGR helpen voorkomen dat bedrijven omvallen. Als bedrijven echter toch omvallen, worden publieke middelen gebruikt enkel om vakanties te vergoeden.
- SGR ziet 15 mei als uiterste datum om richting aangesloten reisorganisaties te communiceren over een eventuele verlenging van de garantie, en wil daarvoor overeenstemming met de staat hebben. In de periode tussen 15 mei en 1 juni zou dit dan nader uitgewerkt en vastgelegd moeten worden.

Juridische overwegingen

10.2.b

- SGR is niet het enige garantiefonds, maar wel veruit het grootste. Andere fondsen (zoals het Garantiefonds voor Gespecialiseerde Touroperators, GGTO) hebben nog geen verzoeken gedaan. Het ligt in de rede dat indien SGR wordt gesteund, verzoeken van de andere fondsen op een vergelijkbare manier worden behandeld.
- Indien het verstrekken van steun aan SGR wenselijk wordt bevonden, zal de steun nog getoetst moeten worden aan de staatssteunregels.